

URZĄD MIASTA I GMINY w Opatowie
pismo wpłynęło

Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Opatów
na lata 2016 – 2021 za 2019 rok

dnia: 2020 -02- 2 4

Załączniki: .....
Zarejestrowano pod nr: .....
Podpis: .....

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przekazuje sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Opatów na lata 2016 – 2021 za 2019 rok. Program przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XIV/122/2015 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Opatów na lata 2016 – 2021.

Celem Programu Aktywności Lokalnej jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca oraz uruchamianie na nowo zbiorowych strategii do pomagania ludziom w pomaganiu sobie samym. Program Aktywności Lokalnej kierowany jest w szczególności do osób, grup wykluczonych społecznie jak i zagrożonych tym zjawiskiem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego w tym do osób starszych.

Na koniec 2019r. gminę Opatów zamieszkiwało 11779 osób. Liczba kobiet w Gminie Opatów wynosiła 6090 i spadła o 65, liczba mężczyzn wynosiła 5689 i spadła o 64. Teren Gminy (miasto i 28 sołectw) jest regionem typowo rolniczym o niskim poziomie urbanizacji, niskich standardach poziomu życia spowodowanym wysokim bezrobociem, które obok ubóstwa, jest dominującym problemem i powodem przyznawania pomocy świadczeniobiorcom pomocy społecznej. Wg. danych statystycznych bezrobocie w powiecie opatowskim na 31.12.2019r. wynosiło 13,6%, przy poziomie bezrobocia w województwie świętokrzyskim w wys. 7,9% i w kraju 5,2 %. Na koniec 2019r. liczba osób zarejestrowanych w PUP Opatów z terenu gminy Opatów wynosiła 703 osoby, w tym 383 osoby długotrwale bezrobotne. PUP w Opatowie skierował do swoich klientów ofertę różnych form aktywizacji zawodowej m.in. staże, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne. W 2019r. z terenu Gminy Opatów 252 osoby zostały skierowane na staże, 82 osoby na roboty publiczne, 5 osób do prac interwencyjnych, a 11 osób bezrobotnych zostało przeszkolonych. Urząd Miasta i Gminy Opatów zorganizował staże dla 12 osób w tym dla 9 osób finansowane ze środków PUP w Opatowie i dla 3 osób w ramach innych środków/projektów. Utworzono 1 miejsce pracy w ramach robót publicznych.

Z pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie w 2019r. skorzystało 238 rodzin (510 osób w rodzinach), w tym 75 rodzin z dziećmi. Oprócz przyznawania pomocy finansowej pracownicy Ośrodka wykorzystują instrumenty środowiskowej pracy socjalnej. W 2019r. praca socjalna prowadzona była wobec wszystkich 238 rodzin. Pracownicy socjalni zawarli z 3 rodzinami kontrakt socjalny część A i z 6 rodzinami kontrakt socjalny część B. Szczególną pomocą objęte są przez tut. Ośrodek dzieci. Pomocą w postaci pokrycia kosztów dożywiania w szkołach objęto 92 dzieci z terenu Gminy Opatów i pokrywał koszty dożywiania w 8 szkołach 2 przedszkolach (29 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i 63 dzieci do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej), łączna suma pomocy wyniosła 46.145,00zł. Na wniosek dyrektorów szkół opłacano obiady w szkole dla 2 dzieci.

Ponadto 117 dzieci zostało objętych pomocą w postaci stypendiów szkolnych wypłacanych przez Urząd Miasta i Gminy w Opatowie na kwotę 116.619,39zł.

Wynikiem współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie oraz Komendą Hufca ZHP w Opatowie w 2019 roku zorganizowany został wypoczynek letni i zimowy. W zorganizowanych formach wypoczynku biorą udział dzieci z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie lub zagrożonych zjawiskiem przemocy. Dzieci typowane przez pracowników socjalnych i asystenta Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie. Z wypoczynku skorzystały dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Celem wyjazdów było m.in. konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabycia pozytywnych zachowań, wskazania obowiązujących norm moralnych i obyczajowych. Miejsca wypoczynku letniego: Dąbki nad morzem (14 dzieci) - organizator Komenda Hufca ZHP w Opatowie - środki GKRPA w Opatowie, Niedzica (4 dzieci) – organizator i środki finansowe Kuratorium Oświaty w Kielcach. Miejsce wypoczynku zimowego: Brenna (12 dzieci) - organizator Komenda Hufca ZHP w Opatowie - środki GKRPA w Opatowie.

Organizatorami różnych atrakcyjnych form wakacyjnego i zimowego wypoczynku byli także: Opatowski Klub Sportowy (w zajęciach wzięło udział 46 dzieci pod opieką 2 trenerów), Przedszkole Publiczne w Opatowie (ferie zimowe dla 30 dzieci) oraz Szkoła Podstawowa Nr 1 w Opatowie (ferie zimowe dla 58 uczniów). Inicjatywy dofinansowane zostały ze środków GKRPA w Opatowie.

Płaszczyzną wsparcia dla dzieci i rodziców są także placówki oświatowe. Oferują m.in. różne formy spędzania czasu wolnego w postaci zajęć świetlicowych, zajęć pozalekcyjnych w zależności od szkoły m.in. zajęcia sportowe (piłka ręczna, piłka nożna, badminton, karate, wyjazdy na basen), robotyka, zajęcia plastyczne, gry planszowe i komputerowe, zajęcia teatralne i wokalne, koła zainteresowań.

Gmina Opatów prowadzi współpracę z organizacjami pozarządowymi. Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe zlecane w ramach otwartych konkursów ofert obejmują m.in. wypoczynek dzieci i młodzieży, upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i rekreacji, imprezy okolicznościowe. W 2019 roku w ramach przedsięwzięć skierowanych do mieszkańców, w tym z kręgu osób wykluczonych społecznie jak i zagrożonych tym zjawiskiem we wszystkich obszarach życia społecznego oraz osób starszych odbyły się imprezy i spotkania w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i kulturalnym. Organizacja czasu wolnego w formie zajęć wychowawczych, sportowych była możliwa dzięki współpracy Urzędu Miasta i Gminy Opatów i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z: Szkołą Podstawową Nr 1 i Nr 2 w Opatowie, Szkołą Podstawową w Kobylanach, Przedszkolem Publicznym w Opatowie, Stowarzyszeniem Akademia Św. Franciszka, Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Ziemi Opatowskiej, Stowarzyszeniem Region Świętokrzyski, Stowarzyszeniem Opatowski Klub Sportowy, Uczniowskim Klubem Sportowym „Komandos” i „Olimpia”, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie, Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Opatowskiej, Stowarzyszeniem Inicjatyw Społecznych Starówka Opatowska.

Corocznie Gmina Opatów wspólnie z Opatowskim Ośrodkiem Kultury i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizują dla dzieci „Dzień Dziecka” i „Mikołajki”. W 2019r.

z okazji „Dnia Dziecka” w amfiteatrze OOK w Opatowie wystawiony został spektakl profilaktyczny dla młodszych klas szkoły podstawowej „Przybysze z planety Zangulor” Łódzkiej Agencji Koncertowej. Ponadto dzieci brały udział w różnych zabawach prowadzonych przez animatorów.

„Mikołajki” objęte honorowym patronatem przez Burmistrza Miasta i Gminy Opatowa odbyły się tradycyjnie na opatowskim rynku. Podczas spotkania mikołajkowego dzieci brały chętnie udział w różnych grach i zabawach, otrzymały upominki i nagrody. Podczas organizacji powyższych przedsięwzięć propagowane były różne informacje i ulotki o charakterze profilaktyki szeroko rozumianej.

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze Stowarzyszeniem Wiejskim „Nasze Kobylany w zakresie m.in. wydawania skierowań uprawniających do otrzymywania żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014 -2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej potrzebującym. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 obejmuje czasowo przełom roku kalendarzowego. Okres trwania Podprogramu 2019r. przypada od 01.08.2019r. do 31.05.2020r. Zgodnie z przepisami jw. kwalifikowanie osób uprawnionych do pomocy żywnościowej należy do ośrodków pomocy społecznej. Do pomocy uprawnia bezwzględne spełnienie 200% kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej tj.: 1.402zł. dla osoby samotnie gospodarującej i 1.056zł. dla osoby w rodzinie oraz występowanie w rodzinie dysfunkcji wskazanych w ustawie o pomocy społecznej. Ośrodek dotychczas wydał 162 skierowania dla 356 osób w rodzinach uprawnionych do korzystania z żywności do końca Podprogramu.

Dystrybucją żywności na podstawie otrzymanych skierowań zajmowało się Stowarzyszenie jw. Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przekazuje środki na rzecz Banku Żywności w Ostrowcu Św. magazynującego żywność przeznaczoną do dalszej dystrybucji.

Jednym z istotnych sposobów działań w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom i ich wpływom na dzieci i młodzież jest właściwa organizacja czasu wolnego, w tym profesjonalna opieka. Rolę taką pełni świetlica środowiskowa działająca na terenie miasta, do której uczęszczało w ciągu roku 20 dzieci. Świetlica Środowiskowa im. św. Jana Pawła II przy parafii Św. Marcina w Opatowie prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie podejmuje opiekę nad dziećmi organizując im czas wolny po zakończonych zajęciach szkolnych tj. pomoc w nauce, podwieczorek, zajęcia w grupach wg. zainteresowań, plastyczne, sportowo-rekreacyjne, wyjścia uspołeczniając itp. Dzieci uczęszczające na zajęcia świetlicowe pochodzą z rodzin problematycznych oraz o trudnej sytuacji materialnej. Świetlica ma charakter otwarty dla wszystkich dzieci, które chcą skorzystać z zaproponowanych form działalności. Pracownicy socjalni i asystent rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie zachęcają dzieci do udziału w zajęciach.

Doskonałym polem do aktywizacji społeczności lokalnej jest działalność świetlic wiejskich funkcjonujących w 7 sołectwach (Rosochoy, Nikisiałka Duża, Nikisiałka Mała, Karwów, Jurkowice, Jałowęsy, Kornacice) oraz 5 świetlic przy OSP (Brzezie, Podole, Gojców, Strzyżowice, Kobylany). Różny charakter działalności integruje społeczność lokalną wokół wydarzeń patriotycznych, religijnych, kulturalnych czy

rekreacyjnych (pikniki rodzinne, turnieje sołectw). Przykładem działalności kulturalnej jest Zespół Teatralno-Obrzędowy Strefień z Jurkovic. Na scenie występują trzy pokolenia rodzin. Zespół przygotowuje głośne spektakle prezentowane na wielu scenach w gminie, powiecie, regionie, kraju i nagradzane za swoje walory i wartość artystyczną.

Kontynuowana była współpraca między Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Opatowie a młodzieżą i nauczycielami Liceum Ogólnokształcącego w Opatowie w zakresie pomocy usługowej w środowiskach osób starszych i samotnych. Trzykrotnie w ciągu roku, głównie w okresie przedświątecznym grupa młodych wolontariuszy wraz z opiekunami w wydatny sposób pomogła w sprzątnięciu mieszkań, myciu okien i innych pracach. Równie cenny był także sam kontakt z osobami samotnymi, zainteresowanie się ich problemami. Młodzieży towarzyszyły Panie opiekunki z tut. Ośrodka. Pracę 34 wolontariuszy wspierało i koordynowało 7 nauczycieli Zespołu Szkół Nr 2 w Opatowie.

W tygodniu przedświątecznym mieszkańcy miasta i powiatu opatowskiego uczestniczyli w Wigilii, która odbyła się na rynku w Opatowie. Życzenia świąteczne złożyli wszystkim burmistrz Grzegorz Gajewski i starosta Tomasz Staniek. Wydarzenie zintegrowało wiele osób i podmiotów. Na scenie występowali uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2, Opatowski Teatr Muzyczny, Chór imienia św. Marcina. Posiłki i dania wigilijne przygotowali nauczyciele z SP nr 2 w Opatowie.

Przykładem integracji środowiskowej dotyczącej osób niepełnosprawnych jest wieloletnia działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie, w zajęciach którego bierze udział średnio 25 osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych. Wizerunek domu i jego uczestników zapisał się na stałe w świadomości najbliższego otoczenia. W dalszym ciągu działalność Domu prezentowana jest na terenie gminy oraz województwa. Uczestnicy domu biorą udział w imprezach kulturalno-oświatowych, spotkaniach o charakterze patriotycznym, zawodach, konkursach i spartakiadach sportowych, prezentacjach plastyczno-rękodzielniczych, spotkaniach integracyjnych z innymi placówkami, w tym nie tylko dla osób niepełnosprawnych. ŚDŚ gościł m.in. dzieci i młodzież z Przedszkola Publicznego w Opatowie, Liceum Ogólnokształcącego w Opatowie oraz funkcjonariusze KPP w Opatowie. Zorganizowane zostały także zajęcia o charakterze otwartym dla grupy osób w wieku 50+ w ramach projektu „Aktywny Senior”. Działalność domu mocno integruje także środowisko rodzin uczestników, którzy biorą udział w wewnętrznych spotkaniach społeczności domu.

Przykładem integracji środowiskowej wokół dzieci z niepełnosprawnością są podejmowane przedsięwzięcia przez nauczycieli szkół z terenu Opatowa w kwietniu każdego roku dotyczące dzieci z autyzmem. Celem działań jest popularyzowanie wiedzy na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu w środowisku lokalnym oraz włączanie osób z autyzmem w przestrzeń publiczną. Wydarzenie wspierają inne instytucje w Opatowie oraz społeczność uczniów i rodziców. W 2019r. organizatorami „Opatów dla autyzmu” były: Szkoła Podstawowa Nr 1 w Opatowie, Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami

Integracyjnymi „HaHaHa” w Opatowie, Niepubliczne Technikum Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Opatowie. Osiem grup roboczych składających się z przedstawicieli instytucji i rodziców dzieci niepełnosprawnych opracowywało w ramach Niebieskiego Tutorialu, Niebieską Mapę Potrzeb mającą zdiagnozować potrzeby na każdym poziomie rozwoju dziecka autystycznego. W ramach obchodów odbył się wspólny przemarsz dzieci i młodzieży z miejscowych szkół i uczestników warsztatów na opatowski rynek. Niebieski marsz i wydarzenia towarzyszące były wyrazem solidarności z dziećmi i rodzicami, których dotyczy problem autyzmu.

Zadania wykonywane przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach Programu Aktywności Lokalnej dotyczą wielu ważnych aspektów życia społecznego. Pracownicy socjalni tutaj Ośrodka opierają działania programowe głównie o instrumenty środowiskowej pracy socjalnej mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzą warunki sprzyjające temu celowi.

Oprac.: D. Kędziora
R. Wiśniewska

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowie

mgr Dominika Kędziora

